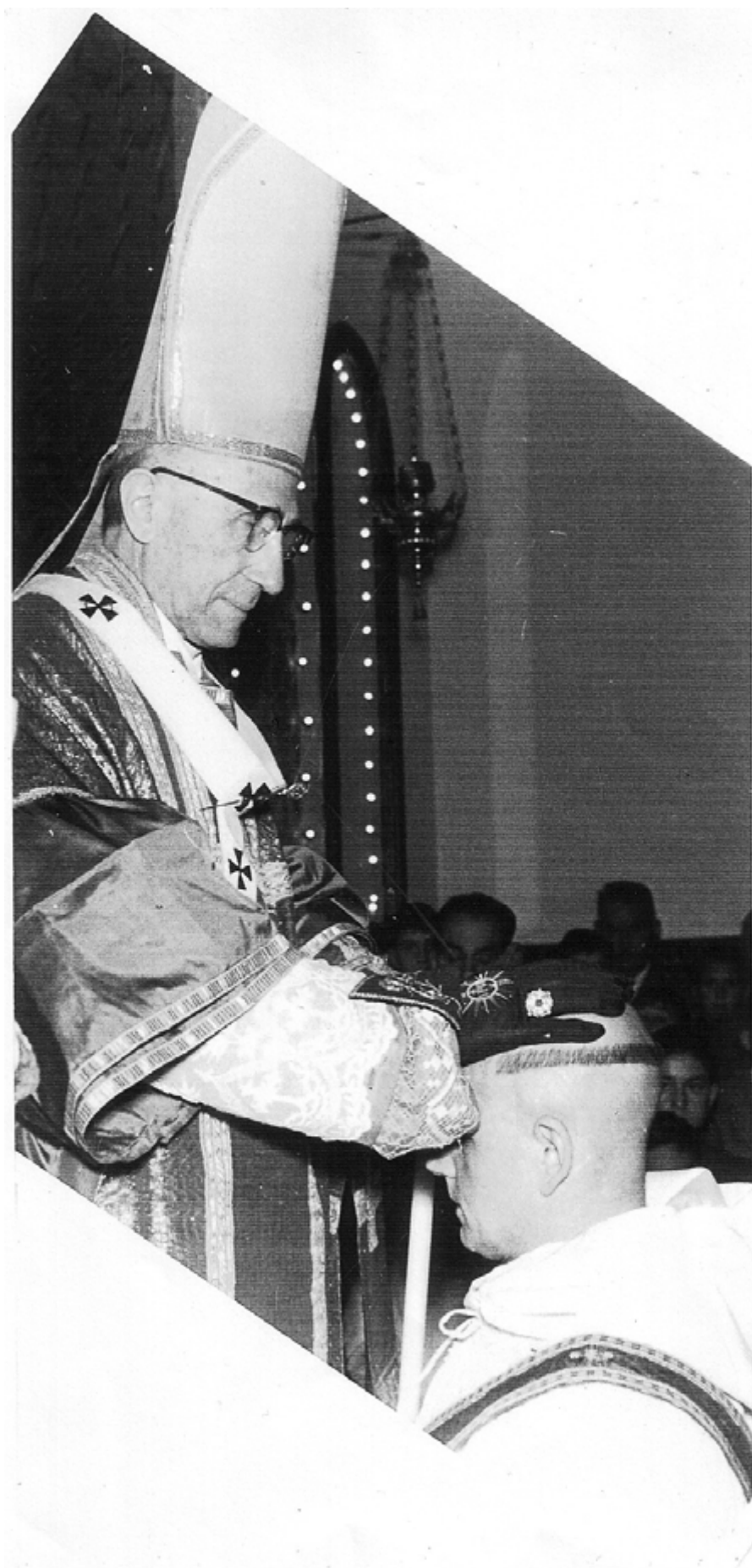

DE SCHAT IN DE AKKER

professie van
Kartuizermoonnik

Kees Peijnenburg

Kartuizerleven
is een spiegel
van het leven

Daar worden
de essenties
spiegelbeeld

Ten geleide...

Op 16 oktober 1958 vond in de kerk van de heilige Apollonia te Barbaricina in Pisa de priesterwijding plaats van Dom Joseph Maria - Kees Peijnenburg, die als Kartuiser-monnik was ingetreden in de Certosa di Calci op 24 juni 1952.

Zijn ouders en familieleden waren daarbij aanwezig. Op 17 oktober vierde hij met hen zijn Eerste Heilige Mis in de buitenkapel van dit Kartuiserklooster.

Tijdens dit priesterfeest waren de afwezige familieleden -door middel van een bandrecorder- toch aanwezig want zo werden hun wensen en gebeden, hun liederen en groeten toch overgebracht.

Toen het feest op zijn hoogtepunt was, kwam de pasgewijde priester zelf aan het woord - zonder zich daar eigenlijk op voorbereid te hebben.

Hij begon te vertellen, sprak -mijmerend en mediterend over zichzelf en zijn leven- in alle rust verder, te beginnen bij zijn jeugd tot op deze dag.

De bandrecorder stond aan, al ontging hem dat gaandeweg. Later werd de volledige tekst hiervan uitgetypt, de letterlijke weergave, niet van het geschreven maar van het gesproken woord en daarom de taal van het hart : zijn levensverhaal.

Als een laat eerbetoon overhandigen wij als familie dit kleine, oude document van een liefde voor God en mensen die toen haar hoogtepunt beleefde, aan de Generale Prior van de Grande Chartreuse - tot zijn gedachtenis.

In 1969 moest hij om gezondheidsredenen de Kartuiser-orde verlaten. Hij werd pastoor in het Bisdome van Bosch, in het dorp Oeffelt. Daar ontplooidde hij zich andermaal.

Door een ernstige hersenbloeding getroffen stierf hij in 1984 op de 30e november - 64 jaar oud. Op het parochiële kerkhof werd hij begraven in een withouten laatste rustbed, herinnerend aan zijn leven, gekleed in een wit gewaad - als Norbertijn, Trappist, Kartuiser. En in zijn witte albe als pastoor.

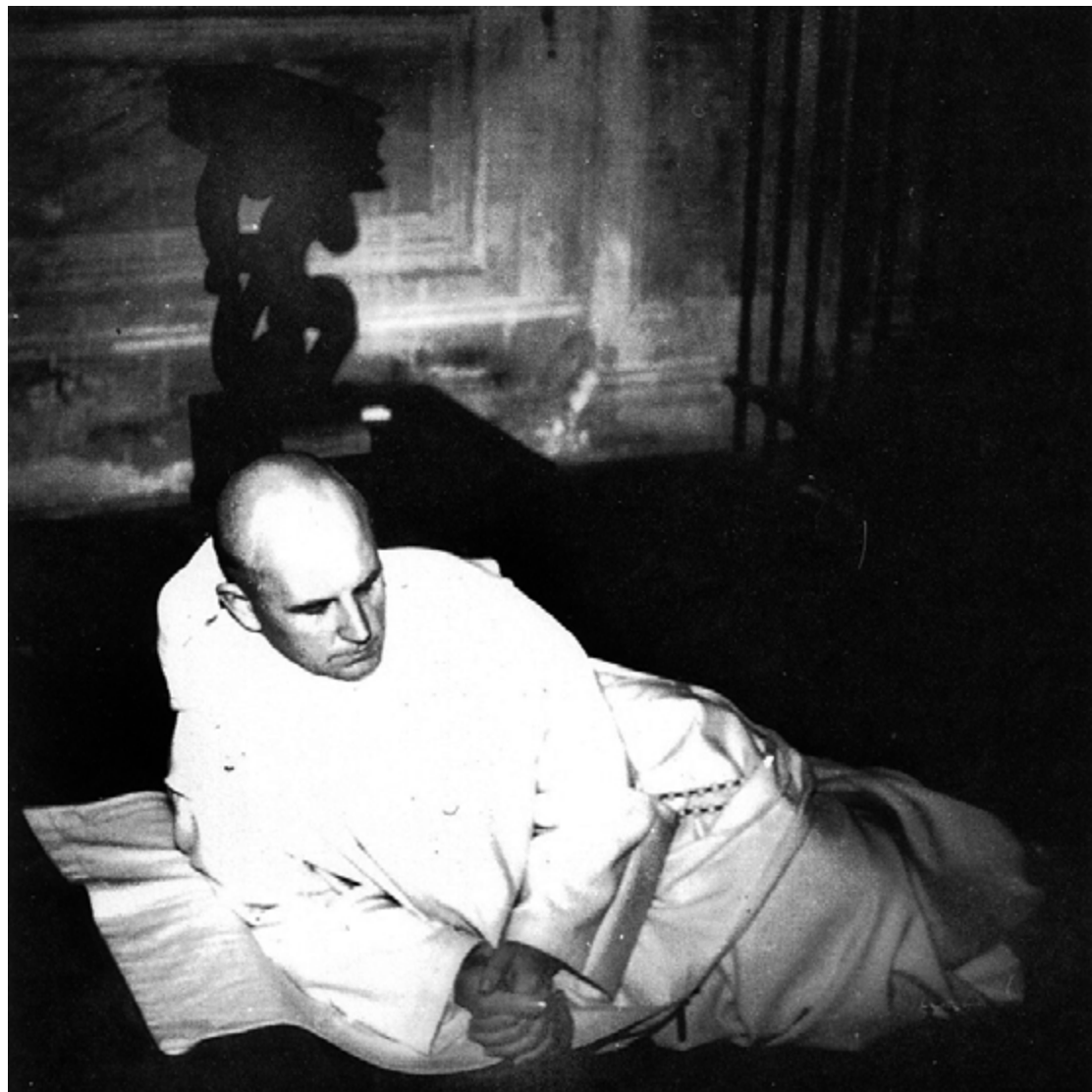
Deze Schrifttekst uit Apocalyps, hoofdstuk 7 begeleidde zijn afscheid en zijn heenreis :

Ik zag een grote menigte, die niemand tellen kon, uit alle rassen en stammen en volken en talen. Zij stonden voor de troon en voor het Lam, gehuld in witte gewaden en met palmtakken in de hand.

Een van de oudsten richtte zich tot mij en sprak : 'Wie zijn dat in die witte gewaden en vanwaar zijn zij gekomen?' Ik antwoorde hem : 'Heer, dat weet gij'. En hij sprak tot mij 'Dat zijn degenen die komen uit de grote verdrukking, die hun klederen hebben witgewassen in het bloed van het Lam. Daarom staan zij voor de troon van God'.

(december 2006)

Familie Peijnenburg

..... Ja, ik heb niks op papier. Ik moet heel vlug alles in m'ne geest verzamelen, al die gedachten, al die mooie dingen, die ik gehoord en gezien heb, dezen dag vooral, al dat mooie, dat ik van U ontvangen heb in stem, in zang, in gebed vooral; het ontzaglijk mooie, wat vooral vanmorgen heeft plaats gehad, 't eerste H. Misoffer, wat ik heb mogen opdragen.

Het eerste H. Misoffer, waar ik vijftien jaar geleden naar verlangde, innig naar verlangde. Maar wanneer ik zeg vijftien jaar geleden, dan is dat al meer dan twintig jaar geleden.

Meer dan twintig jaar geleden, wanneer ik met paard en kar over de straat reed, dan liep ik langs de kar en ik dacht aan O.L. Heer, ik dacht aan priesterschap, en ik vroeg aan O.L. Heer, dat ik ook geen priester zou kunnen worden; en soms liep ik, na gebeden te hebben, prekende naast m'n kar, ook al hoorde het niemand, maar O.L. Heer die hoorde 't. Hij hoorde m'n preken.

't Waren geen mooie preken, maar Hij hoorde de liefde in die schamele preken, in dat preek-verlangen, in 't verlangen niet om zelf predikant te zijn en om zelf naar voren te komen, maar dat diepe verlangen, dat steeds dieper werd en inniger werd, om Hem bekend te maken, om Hem te laten groeien en zelf kleiner te worden. Dat verlangen kwam steeds sterker naar voren, ik moest er steeds meer voor bidden, steeds meer voor offeren en daaruit groeide een strijd, om alles te verlaten, alles, wat mij zo ontzaglijk dierbaar was geworden, de huiselijke kring, die mij geweldig dierbaar was, de hele boerderij, om 't eerlijk te zeggen - niemand kan er ook aan twijfelen, vooral omdat iedereen het er over eens is, dat het bijna wonderbaarlijk is, dat ik alles, die boerderij, die paardenfokkerij, het vee en heel het bedrijf kon achterlaten; zoveel keer hebben ze mij dat gezegd, en dan dachten ze, dat dat door een geweldige wilsdaad van mij kon, dat ik dat speciaal wou doen door geweld van wil. Zij vonden dat een krachttoer van mij en zij dachten er niet aan, dat er iemand was boven mij, in mij, die heel mijn wezen aantrok om tot Hem te komen, die mij kracht gaf om alles te verlaten, die mij een liefde schonk en een liefde afdwong, die zo sterk was, dat ik zeg : alles, alles, alles wil ik voor U prijsgeven, 't schoonste, 't rijkste, 't mooiste, want veel, Lieve Heer, Ge weet, is me dierbaar.

En toen 't materiële was weggevalle, zodat ik kon zeggen : dat kan ik verlaten, dat kan ik missen, toen kwam het grote verlangen, wat altijd toch geleefd had : ook een schoon gezin te hebben.

Ik hield van schoon leven in de wereld, van mensen om me heen, ik hield, eerlijk gezegd en iedereen weet dat, van kinderen, heel veel van kinderen zelfs en heel veel van meisjes, maar dan moet ik niet zeggen : van meisjes, van veel meisjes. Ik hield werkelijk van degelijke meisjes, die mij toen al zeer dierbaar waren. En het is voor mij een ontzaglijk groot offer geworden, het grootste offer, het allergrootste offer, wat ik moest brengen voor ik werkelijk op kon gaan en de roepstem kon volgen van O.L. Heer; maar Hij heeft me daarvoor de kracht gegeven, om ook dat laatste offer te brengen, om het allermooiste wat voor een mens in de wereld te bereiken is, prijs te geven : het innige mooie samenleven, het huwelijksleven, het liefdeleven, het met mekaar opgaan in het gezin tot God en het gezin tot God voeren. Gelukkig kon ik dat offer brengen en ik kan O.L. Heer niet dankbaar genoeg zijn, dat Hij me de grote genade gegeven heeft na zware strijd, na uren wakker liggen, na dagen en maanden en bijna jaren mezelf afvragen : kan ik dat offer brengen, mag ik dat offer brengen-, dat Hij mij toen de grote genade schonk van te zeggen : "Ja, Lieve Heer, ook dit laatste, dat alledierbaarste, dat wil ik nou geven"; en Hij gaf mij toen de genade, om dat alledierbaarste : een gezin te stichten, een werkelijk degelijke, hoogstaande, lieve vrouw, die ik makkelijk vinden kon en die ik heel goed kende, om die prijs te geven, - en Hij gaf de genade, om er nooit meer naar terug te verlangen.

Sinds ik gezegd heb : "O.L. Heer, ik geef 't", heeft Hij gezegd : "Ik zal U de vrede geven", en nooit meer heb ik de strijd moeten strijden en ben

ik voor het grote probleem gesteld geworden, terug te nemen wat ik gegeven heb. Permanent gaf Hij me de kracht, om het grote offer wat ik gegeven had en gebracht had, om dat te blijven geven tot deze dag. Tot deze dag niet alleen, maar geheel mijn leven zal nu op moeten gaan voor God alleen. Voor God alleen levend, me geheel wegschenkend in liefdeleven voor God. Uit die grote liefde moet geboren worden een liefde voor alles, wat God dierbaar is, voor alle belangen van God. En die belangen van God zijn zoveel om- en alomvattend, dat het werkelijk niet te beschrijven is. Het hele mystieke Lichaam van de Kerk, wat de grote levende Christus uitmaakt in de wereld, dat is mijn intentie en dat moet mijn intentie ook zijn, dat dat Lichaam steeds schoner, steeds rijker wordt. Door het priesterschap, wat nu mijn deel is geworden, zal ik zijn de uitverkoren hand van dat Lichaam, van dat mystiek Lichaam van Christus, in de wereld, die hand, die iedere dag zal mogen offeren aan Christus, aan de Vader, aan de Heilige Geest, het grote offer, het allerdierbaarste wat den Vader geschonken kan worden, de Christus, van wie Hij getuigde: "Deze is het in wien ik mijn welbehagen gesteld heb".

Het is een enorme genade het priesterschap te mogen ontvangen. Het is zo'n grote genade, dat het feitelijk niet onder woorden te brengen is, en dat, wanneer je er voor staat om die grote genade te ontvangen, je in een gesteltenis komt als onze lieve Moeder Maria, toen zij Moeder werd: een gesteltenis van een zekere huiver, een heilige huiver voor dat grote: Christus in je handen te mogen hebben, Christus te mogen offeren naast Maria aan de Vader in de hemel; voor alle zonden van de mensen te delgen, voor mijn eigen zonden, tot eer en glorie van het Mystiek Lichaam en tot grootste glorie van de Triniteit, de heilige Drieëldigheid.

Wanneer ik zeg, dat een huiver over me kwam, dan is dat eigenlijk heel begrijpelijk. Wat het grote mysterie van priester te worden, wat je al zo lang hebt overdacht, hebt bestudeerd, vereist, hoe moeilijk het is in de geest van Christus en naar Christus' voorbeeld, dan moet die huiver wel over je komen en die moet je vragen, doen vragen aan God, aan Christus, aan de H. Geest, om je de kracht te geven, om dat grote, waarnaar een mens bijna niet verlangen kan en waarvan een mens onherroepelijk moet getuigen, dat hij volkomen onwaardig is, om dat toch in liefde en in stil verlangen huiverend te omhelzen. Dit ontzaglijk grote is over mij gekomen. De grootte van het geweldige mysterie, dat plaats vond op de H. Priesterwijding, och, tot heden toe kan ik er niet aan toe komen, onder woorden te brengen wat een rijkdom van genade over me gekomen is.

De dagen van tevoren waren heus geen rijke feestdagen van overweldigende genade. God heeft gewild, dat ik durfde geloven, dat Hij alles kon vullen, wat in geloof mij bij was, en de leegte van die dagen die werd overvol vervuld door de grote genade van de priesterwijding.

Het grote moment van de handoplegging door de bisschop, de grote genade, die mij toen ten deel viel, heb ik op zeer bijzondere wijze mogen ervaren. En toen ik priester werd en toen ik zeker werd, dat ik het was uit de liturgische teksten, die daartoe aangewend werden, toen werd mijn liefde nog groter en mijn vertrouwen was toen volkomen. En mijn hart ging liefdevol uit naar mijn dierbare Drieëldheid, die mij in alle nietigheid wou aanvaarden om priester te zijn, priester niet voor enkele jaren, nee, in eeuwigheid. Vijftien jaar heeft het geduurd vooraleer ik tot dit grootse, dit ontzaglijk mysterie mocht geraken, deze grote genade van de priesterwijding mocht ontvangen. En wanneer men mij vraagt: Is dat offer niet bijna te groot, vijftien jaren lang? - dan zou ik zeggen: Wanneer ik nog vijftien jaren moest doorgaan, dan zou ik nog vijftien jaren doorgaan.

En wanneer ik de offers zo zwaar als ze waren en zo moeilijk als het was weer opnieuw nog moest brengen, zou ik ze met dezelfde liefde willen brengen, weer vijftien jaren. Want wanneer de grote genade, die je deelachtig wordt door het priesterschap na zo'n zware strijd, die gestreden moest worden, en wanneer die strijd gestreden is, zo beloond wordt, dan vraag je je eigen af: Kan er feitelijk wel genoeg geofferd worden?

Kan er feitelijk wel genoeg geofferd zijn voor zo'n grote genade, om mede-offeraar te worden, medeofferaar met Christus, een andere Christus; iedere dag, iedere minuut mag ik één zijn met Christus, mag ik in een offergesteltenis alles wat ik mag doen, opdragen tot glorie van de Vader, de Zoon en de H. Geest en tot welzijn van de hele Kerk, het hele Mystieke Lichaam.

Ik ben nu na dit mooie, wat nu vandaag door de Eerste H. Mis is gebeurd, zo innig met God verenigd mogen worden, dat ik God heb mogen vertegenwoordigen - ja onbegrijpelijk is het eigenlijk, dat een kleine, nietige mens door God wordt geroepen, door God wordt aanvaard om Jezus Christus op te dragen tot glorie van de Vader, tot Zijn glorie, dat Hij daarvoor een mens van zo klein formaat, zo'n nietige mens wil gebruiken, om iedere dag te hernieuwen dat offer, dat Hem het allerdierbaarst is, dat onuitsprekelijk grote offer der H. Mis.

Wanneer wij steeds meer en steeds dieper gaan doordringen in dat ontzaglijk mysterie van de H. Mis, dan wordt de taak van de priester steeds schoner, steeds verhevener, heel het leven gaat helemaal op in dat H. Offer, dat H. Offer, de Christus zelf, waarin alles culmineert, 't gehele leven, alle offers, alle liefde, alle blijheid.

Dat alles wil de Vader aanvaarden, niet meer van een eenvoudig, gewoon mens, maar van iemand, die Hij van gewoon mens heeft willen verheffen tot een "alter Christus", tot Zijn Priester, Zijn Sacerdos in aeternum.

Ik kan geen woorden vinden en geen gedachten vinden, om God daarvoor dankbaar te zijn. Hoe lang ik ook na zou denken, hoe lang ik ook zou proberen, om de mooiste gedachten daarvoor te formuleren, ik zou er niet in kunnen slagen. Ik kan alleen zeggen: Vader in de hemel, Jezus Christus, Heilige Geest, wat zijt Gij onuitsprekelijk goed geweest voor mij.

Ik kan met onze heilige Vader en Stichter zeggen: O Bonitas, O goedheid! En in dat gebed "O Goedheid" daarin ligt alles besloten. Dan hoef ik niet verder meer gaan te zoeken. Daarin ligt alles besloten wat God omvat: goedheid, pure goedheid voor ons, liefde en goedheid daarmee kan men God, de H. Drieëldheid, Christus helemaal samenvatten.

En die goedheid, die pure, zuivere goedheid, die is zo enorm groot en zo blijvend, dat wij het niet beseffen kunnen. Het kan ons alleen doen stamelen, steeds opnieuw met onze Vader Bruno: O Bonitas, o goedheid, steeds O Bonitas, wat opwelde uit zijn steeds met God verenigde ziel.

O Bonitas - Hij zoekt niet meer naar veel woorden. Hij zoekt niet meer om alles met zijn pen vast te leggen - hij zei, hij bad: O Goedheid, O Bonitas. En dat wil ik met Vader Bruno steeds ook zeggen tot onze God en Vader, tot de Zoon en de H. Geest.

"O Goedheid, o Goedheid, dat Gij hebt willen neerzien op mijn nietigheid, op mijn niet-goedheid, op mijn kleinheid"; en ik vraag de H. Drieëldheid dat zij mij mogen brengen tot steeds intiemer leven met hen, tot steeds groter liefde-verkeer, en dat zij mij niets meer doen verlangen dan in dit leven steeds inniger met hen te leven, voor hen, helemaal voor hen alleen; en dan hoef ik niet verder mijn intentie uit te strekken, want in dat "voor God alleen" ligt automatisch geheel omvat alles wat God dierbaar is, het hele Mystieke Lichaam van de Kerk.

Dan moet ik nog, wanneer ik deze grote genade in mij ervaar, terugdenken aan al degenen, die mij zo dierbaar geweest zijn altijd, die al gestorven zijn en degenen, die mij dierbaar zijn en nog leven, degenen die mij zo ontzaglijk geholpen hebben.

En dan valt het niet moeilijk om te gaan naar de ware grootste personen hierin, want ik hoef maar terug te gaan naar de oorsprong. En wanneer ik bij de oorsprong ben, ben ik bij Vader en Moeder. En wanneer ik bij Vader en Moeder ben, dan wordt het zo makkelijk om te kunnen vaststellen, wie het grootste aandeel van allemaal op deze wereld gehad hebben aan het grote wat mij is deelachtig geworden.

Van jongsaf aan heb ik zoveel schoons en goeds van U ontvangen, zoveel schoons en goeds van U gezien. Ik hoefde maar naar Vader en Moeder te kijken hoe ik leven moest en Vader en Moeder hebben mij gesterkt door hun voorbeeld en door hun woord. Hun voorbeeld vooral van innig samenleven,

van samenwerken en samen bidden, van samen offeren; hoe ontzaglijk veel, Vader en Moeder, hebt gij geofferd. Wanneer ik terugga in mijn gedachten, ik was nog tamelijk klein, dan zie ik Moeder, hoe zij zat te naaien en te stoppen, vooral wanneer zij 's avonds laat, ja vooral 's nachts of tegen de nacht, tegen twaalf uur, nog bezig was; als ik dan voor een of ander uit bed kwam, dan vond ik Moeder bij de lamp stoppend, maar als ik dan opkeek, dan zag ik dat zij niet alleen stopte, zij deed meer dingen, zij deed behalve stoppen het grootste wat men doen kan, 't allergrootste en aller-schoonste : zij deed bidden.

Het "ora et labora", het bidden en werken, dat zag ik van Moeder. En Vader zal het me helemaal niet kwalijk nemen, hij zal er in tegendeel heel blij om zijn, dat ik nu eerst met Moeder begin, omdat hij weet, dat het kind, dat zo innig met Moeder verbonden is en in oorsprong wanneer het geboren wordt, helemaal zo innig met Moeder leeft en zo innig met Moeder opgroeit, dat ook de eerste gedachten zijn geweest bij Moeder en daarna heel gauw naar Vader.

Moeder, dat bidden van U, dat ging gepaard met werken en met offeren. Hoe ontzaglijk veel hebt U geofferd voor ons allemaal, zo'n prachtig voorbeeld hebben wij aan U gehad. Zo lang wij U gekend hebben in het huiselijk leven, altijd liefdevol, altijd zachtmoedig, altijd goed en behulpzaam, altijd eenvoudig, altijd liefdevol voor iedereen, waarmee U in aanraking kwam, mild voor de armen, behulpzaam voor bedroefden, vriendelijk voor iedereen, die een vriendelijk woord nodig had, troostend voor allen, die troost zochten. Met stille hand gaafte gij de bedelaars en Vader, hij wist het zo goed en hij was er zo blij mee. Want Vader die was helemaal één met U, al die jaren van Uw huwelijksleven - die zijn zo heerlijk schoon verenigd geweest. Van jongsaf aan kunnen wij ons niets anders herinneren dan eendracht en liefde van Vader en Moeder. Eendrachtig samen bidden, samen werken, samen offeren. Want Vader zei mij zo vaak : wanneer ik niet mijn Mina, mijn beste vrouw gehad had, dan zou het mij niet zo zijn vergaan. Met haar voorzichtige en liefdevolle raad heeft zij altijd het goede en juiste midden weten te kiezen en in alles mij zo goed bijgestaan. En hun eenheid was zo groot, dat wij nooit in het gezin hebben kunnen constateren onenigheid, hatelijkheid, hardheid, verre vandaar. Niemand van ons zal het kunnen getuigen, dat Moeder brutaal was tegen Vader of dat Vader brutaal of vervelend was tegen Moeder. En daarom is het de liefde geweest, die ons als richtsnoer heeft gediend, om ook in liefde op te groeien. Wij hebben dat prachtige voorbeeld van U steeds meer en steeds dieper gaan kennen met het groeien in jaren.

Dan leerde Moeder ons bij dat bidden ook offeren. Hoe klein we ook waren, ze leerde ons ons mooi te versterven in kleine dingetjes ; in offer en soberheid, in zelfverloochening werden wij, hoe klein we ook waren, al zo prachtig ingeleid op zo mooie, eenvoudige manier, niet om forse daden te stellen zonder liefde, maar uit echte liefde, gericht op Christus, op O.L.Heer, zoals ze toen zeide (dat is zo het makkelijkste); O.L.Heer, daar moesten we alles al voor leren doen, alles al voor leren offeren, dat werd steeds meer, naar de mate waarin we groeiden, door Moeder ingeprent. Bidden en nog eens bidden, mooi bidden en goed bidden, offertjes brengen en liefde hebben voor mekaar. En Moeder die wilde niet die liefde bewaren voor haar alleen, maar Moeder die wees de weg naar liefde voor Vader. En echt op een juiste en verstandige manier, als grote en liefdevolle vrouw, wees zij ons - hoe wij ook haar mooie eigenschappen bewonderden, waarvan zij ons helemaal niets vertelde, maar die ze alleen stil liet bewonderen, zonder dat zij wist, dat wij ze bewonderden - naar Vaders eigenschappen en hoe groot en dierbaar Vader ook voor ons moest zijn. Zij wist haar moederlijke taak te volbrengen op zo voorname en schone wijze. En zij wist hoe ver haar moederlijke taak ging, zij wist wat de taak van Vader was en hoe zij de kinderen, die van nature zo aan Moeder gehecht worden en zo hun speciale liefde willen geven aan Moeder, ertoe moest brengen, ook hun grote liefde te schenken aan Vader, hun eerbied en achting, gehoorzaamheid en onderwerpenheid aan het hoofd van het gezin. En dan zei Moeder, wanneer wij iets vroegen : Ga het eerst aan Vader vragen. Moeder zei niet : Ge moogt dit

al van mij. Nee, ga 't eerst eens aan Vader vragen en dan als 't van Vader mocht, dan zei Moeder : Ja. Dan was het goed en dan was 't ook altijd goed, want dan was Moeder ervan verzekerd, dat de eenheid en de liefde geen na-deel kon lijden uit de mogelijkheid, die er anders bestond, dat iets wat zij goedvond door Vader werd afgekeurd, en dat er geen slecht voorbeeld kon volgen. En zo hebben wij dan met het groeien Vader gezien, Vader gehoord, Vader bewonderd. Maar wij moesten daarvoor iets ouder worden. Toen wij nog maar acht, negen, tien jaar oud waren, toen was Vader ook wel een dierbare voor ons, maar die was meer de gezagsdrager, aan wie wij moesten gehoorzamen en voor wie wij koste wat kost ieder offer moesten brengen, zonder pardon moesten doen wat hij zei. Maar het werd ons gemakkelijk gemaakt door de zekere overtuiging, dat we ook altijd veilig waren. Wanneer Vader ons verbod en we zagen het niet direct in, dan bleek heel spoedig, dat Vader gelijk had gehad. En 't werd ons steeds duidelijker, dat wanneer wij wisten te gehoorzamen, wisten te buigen en te zeggen : Vader heeft 't zo gezegd, Vader wil het zo hebben, wij willen 't ook zo doen, - 't steeds het beste was. Wij werden van het begin af aan, dat wij meer open kwamen staan voor Vaders invloed in het gezin, steeds meer ook tot Vader getrokken; steeds meer gingen wij zien, hoe ontzaglijk veel arbeid Vader heeft verzet en hoe ook hij, zoals Moeder, die arbeid wist te vervullen en wist te doen vruchtzetten en vrucht te doen dragen door zijn gebed. Hoe ontzaglijk dikwijls hebben wij Vader biddend rond 't huis, biddend door 't huis, biddend door de stal horen lopen. Ik herinner me altijd nog zo goed, hoe ik Vader in 't veld steeds maar zag, beginnend aan zijn werk met een kruisteken ; wanneer hij de klokken hoorde luiden voor een overledene, dan was hij daar-bij ; die overledenen die moesten geholpen worden, die moesten ook wij gedanken, hij leerde ons dat, om ontzaglijk veel liefde te hebben en medelijden en barmhartigheid te tonen aan de doden, aan de afgestorvenen. Hij leerde ons bidden onder 't werk, hij leerde ons bidden in de gezamenlijke, huiselijke kring. Vader leerde ons bidden, hij liet ons bidden. Hij liet ons voorbidden, ieder op zijn beurt moest dat leren, iedereen moest dat goed doen en iedereen moest dat zoveel mogelijk en zo schoon mogelijk doen. Vader ging naar de kerk, Vader ging niet naar één Mis, altijd naar twee Missen. Vader ging zoveel te Communie, Vader ging zoveel te biechten. We gingen steeds meer zien, hoe mannelijk groot en hoe christelijk hij was, en die grote invloed heeft zich steeds verder uitgebreid in ons gezin. Toen wij rijper werden, toen wij stilaan van school kwamen, toen konden wij steeds meer gaan genieten van de goede raad. Hoe ontzaglijk veel gesprekken hebben wij gevoerd aan tafel over allerlei onderwerpen, waarover wij langzamerhand ingeleid moesten worden, hoe ontzaglijk veel rijke ideeën, rijke opvattingen hebben wij kunnen verwerven, zijn wij rijk geworden door Vaders diepgaande blik, door Vaders verstandelijk inzicht, door Vaders grote, diepe kijk op de grote dingen, die 't mensenleven, 't sociale leven, 't organisatieleven, 't samenleven, 't liefdelieven onder mekaar en voor mekaar omvatten, het behulpzaam zijn, alles leerde Vader, maar vooral leerde hij ons zedelijk leven, zoals hij dat noemde, echt zedelijk leven, degelijk zijn, degelijk zijn, daar kan men ontzaglijk veel onder vatten. Vader wilde, dat wij degelijk werden, degelijk opgroeiden, met degelijke opvattingen, echte degelijke principen, waarop je heel je leven kunt steunen, waarop je alles kunt terugbrengen. "Dit past niet, dat mag niet, dit behoort je te doen, dit is passend". En dat werd ons van stond af aan, toen wij ontvankelijk werden voor die opvattingen, op die mooiere leeftijd daarvoor, zo mooi ingeprent. Steeds meer en steeds dieper werden wij ingewijd in de belangrijke dingen, die ons moesten maken tot volwaardige mensen. En voor ik op studie ging, die jaren, die daaraan voorafgingen, wat zijn dat ontzaglijk mooie jaren geweest in ons gezin. Hoe ontzaglijk mooi hebben wij samengeleefd. Het is altijd een feest geweest voor ons. En we hebben zo mooi met elkaar samengeleefd, niet zoetelijk, niet altijd alles maar goedkeuren van mekaar en niet zomaar de mond houden voor elkaar. Nee, het is altijd in die jaren geweest : wat er niet in orde was, wat niet paste en waar we het niet over eens waren, dat werd geuit.

Het was echt zoals wij dat zeggen : een mekaar opvoeden, een mekaar opvoeden, zoals dat ook bij een priesteropleiding is. Dat mekaar schaven, dat mekaar de kantjes zien te verwijderen, dat gebeurde zo schoon in ons gezin. Iedereen werd op zijn tijd op zijn nummer gezet, wanneer hij zich niet passend gedroeg. En dan kreeg hij een ware, degelijke richtlijn van Vader en daar werd over gesproken onder elkaar en daar waren we het over eens. En wanneer degene, die het betrof, 't niet direct daar mee eens was, dan bleek hem ook weldra, dat hij veilig was, wanneer hij toch die richtlijn volgde en wanneer hij zich aanpaste aan de algemene opvatting, die in ons gezin over dat onderwerp heerste en die wij van Vader en Moeder georven hadden.

We hebben mekaar zo ontzaglijk veel geholpen. Het was een prachtige, fiere liefde, wij waren niet bang voor elkaar, wij hielden van elkaar en daarom hoefden we niet bang te zijn voor elkaar. Wij konden elkaar de waarheid zeggen en juist daardoor kwamen wij ieder persoonlijk zo goed achter onze moeilijkheden en de kantjes van ons karakter. Want opgroeiende heeft iedereen zijn moeilijkheden en zijn vervelende kantjes en wanneer die zo door elkaar leren verdragen te worden, wanneer die zo schoon opgenomen worden, fier en moedig, dan kan dat zo invloedrijk zijn voor de vorming van een karakter ; niets blijft er verborgen, je hoeft niet te zeggen : kijk, dat weet ik niet, daar heb ik geen erg in, nee, er bleef niets verborgen, alles werd duidelijk. Iedereen kreeg te horen op zijn tijd, wat verkeerd was en waar hij zich aan te houden had, waarvoor hij moest oppassen en welke eigenschappen hij zich steeds beter moest zien eigen te maken ; hoe hij zich moest zien te gedragen om werkelijk verdraaglijk te zijn in het gezin. En vooral om zelf in de naaste toekomst werkelijk een goed gezin te kunnen stichten. Daarom hebben Vader en Moeder er steeds alle aandacht op gevestigd, dat wij moesten proberen, om in alles zo mooi op te groeien, dat wij zelf in staat waren in de naaste toekomst, wanneer wij een gezin moesten stichten, een gezin te kunnen stichten, met een degelijke wederhelft, waarvan weer iets schoons te verwachten was en waaruit weer een schoon gezin kon opgroeien.

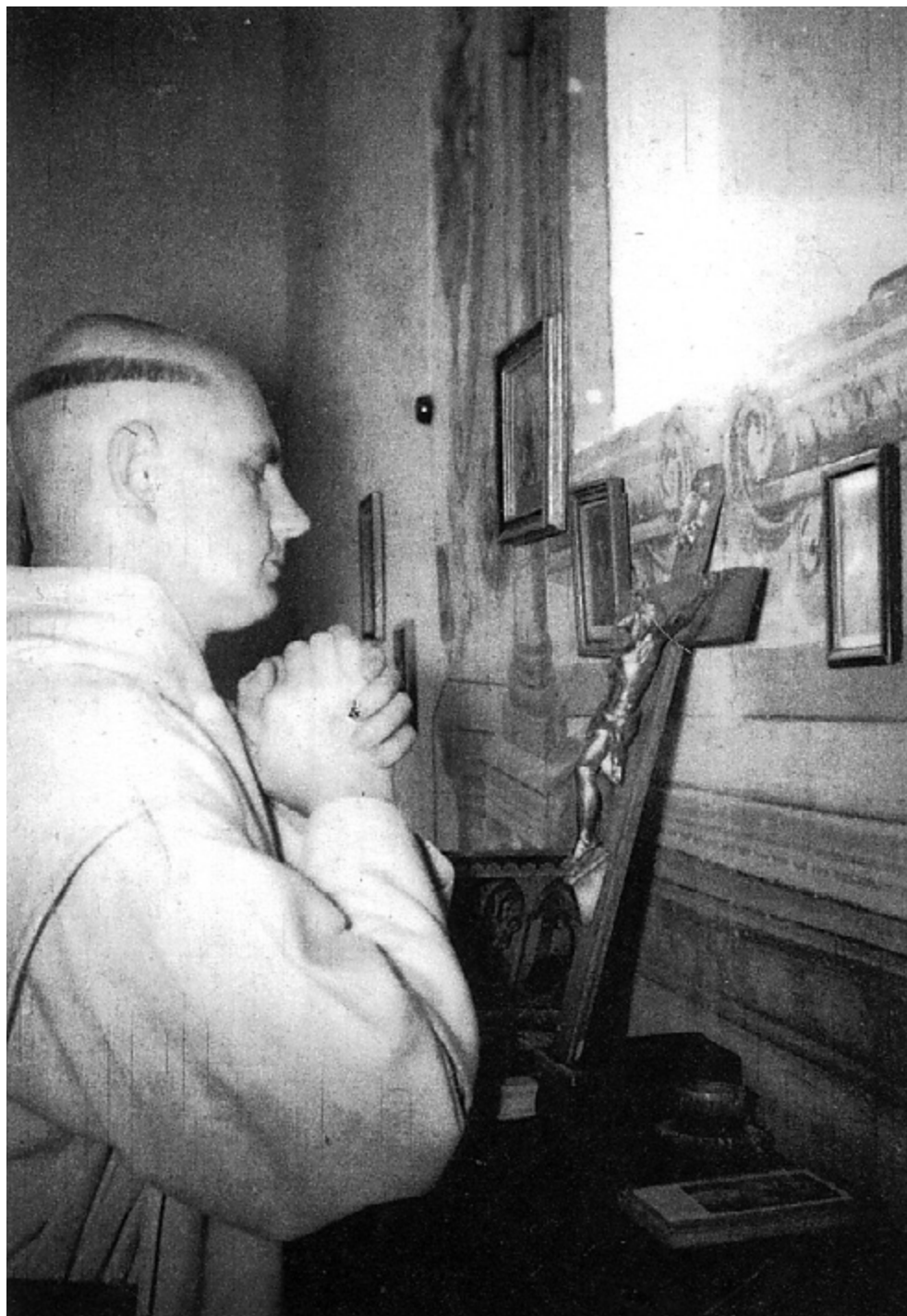
En ieder is toen zijns weegs gegaan, ieder heeft zijn roeping gevolgd. Hoeveel heeft ieder te verwerken gehad, om zijn moeilijkheden te overwinnen en om op zijn plaats van bestemming te komen. En wanneer ik dan terugdenk aan de tijd, dat Vader en Moeder werkelijk zich afvroegen : Hoe moeten we die acht op hun bestemming krijgen ? - ja dan ben ik werkelijk zo verheugd, dat na die jaren, na zoveel jaren, zij hebben kunnen constateren : Ze zijn allemaal op hun bestemming gekomen. Maar Vader en Moeder waren werkelijk goed bezorgd, niet overdreven bezorgd, niet zo bezorgd, dat wij er alleen op uit moesten zijn, om werkelijk een plaats te veroveren door geldwinning. Vader en Moeder zeiden ons : Heel veel geld zullen we je niet mee kunnen geven, maar we zullen er alles voor doen, wat we kunnen, om je dat te geven, waardoor je in de maatschappij zult vooruit kunnen, waardoor je een goed gezin kunt stichten, waardoor je bekwaam kunt worden voor datgene, wat je te wachten staat. En dat hebt ge ons gegeven, Vader en Moeder, ons allemaal, stuk voor stuk, opgroeiend van de oudste tot de jongste. En het is zo wonderlijk geweest, hoe dat allemaal heeft plaats gehad. Toen U werkelijk met enige huiver de toekomst tegemoet zag, toen is niet die huiver zo groot geworden, dat U pessimistisch, dat U te donker de zaken zag, maar U hebt ons gewaarschuwd voor de werkelijkheden, die er waren.

En ieder heeft die werkelijkheden ingezien, iedereen heeft gezien, dat er niets groots te bereiken is als men zomaar losraak wegleeft, dat er moet geboden worden en dat er moet geofferd worden, dat er degelijk geleefd moet worden, dat er alles op gezet moet worden om werkelijk het ideaal, wat gezien wordt, ideaal na te streven, en alles daarvoor aan te wenden om dat te bereiken. En met het vorderen van onze jaren werd het voor ons ieder de tijd om op bestemming te komen. En O.L.Heer heeft U daar zo ontzaglijk bij geholpen. Hij heeft U zoveel kracht gegeven, Hij heeft U zoveel liefde en genade geschonken, dat U ons hebt kunnen brengen op onze plaats van bestemming.

Successievelijk aan is ieder op zijn bestemming gekomen. Van het eerste huwelijk af van Cisca en Marie - ; en als we in volgorde nemen van leeftijd, dat ik begonnen ben, om op bestemming te komen ; Thomas, die op zijn bestemming ging komen en al op zijn bestemming is ; Anna, die ook al leek toch in de wereld te zullen komen en die door Gods ontzaglijke goedheid werd verrijkt met een zo schone roeping voor het kloosterleven.

Daarna Riek, die is ook zo mooi op haar bestemming gekomen. En Sjaan, die ook naar het klooster door Gods genade getrokken werd. En Jan, d'n allerjongste, waar wij zoveel plezier van hebben beleefd, omdat hij de jongste was en omdat wij hem allemaal zo mooi hebben zien opgroeien. Met vreugde kunnen wij ook terugdenken aan die tijd, dat we Jan hebben zien opgroeien. We hebben daar zo van genoten, dat hij, hoe klein hij ook was, zo innig met Moeder samenleefde, zoveel van Moeder hield. Hij heeft van Moeder, zo klein als hij was, zoveel geleerd, hij heeft van Moeder ook weer zo schoon geërfd een devote, echte, schone liefde, een gebedsliefde. Hoe klein hij was, wij hebben het allemaal gezien : hij was nog zo'n kleine dreumes, toen hij al een grotje in elkaar ging timmeren met allerlei stenen, nee het was gruis geloof ik in die eerste tijd, met gruisplakken ging hij een grotje in mekaar zetten en daar moest een Lieve Vrouwe in komen. Hij moest daar gaan bidden op zijn tijd en het grotje werd steeds groter, het werd steeds schoner, hij ging er steeds meer naar toe, hij ging steeds meer bidden. Hij ging met Moeder naar de kerk en die twee die konden zoveel praten samen. Altijd kom hij met Moeder over geestelijke dingen praten, hoe klein hij ook was. En Moeder heeft zoveel aan hem beleefd in die jaren dat ze met hem naar de kerk trok, zo'n kleine dreumes naast haar en de gesprekken die waren toch zo mooi en zo verheven. En Moeder heeft toen in die jaren de liefde, die in hem zo innig leefde, weten op te wekken, weten op te voeren. En die kleine man, hoe klein hij ook was, - en niemand kon zeggen, dat zo iemand werkelijk bewust kon zeggen, dat hij priester zou worden, hij zei al : hij werd pastoor, hij werd pastoor. Hij werd net als Jan van Ome Marinus. En wij hoopten, dat dat eens zou kunnen waar worden, maar hij was nog zo klein en hij wou altijd, ja hij wou priester worden. En hij groeide op in jaren, hij bad steeds meer en steeds liever en hij werd steeds aangenamer aan God. En toen hij tot de tijd kwam, dat er werkelijk van een keuze kon sprake zijn, toen hield het stand. En wij konden er steeds zekerder van worden - en Moeder was er al zo gelukkig om en Vader deelde geheel haar geluk - dat de kleine man, die toen een jaar of tien werd, zo prachtig vast verlangen bleef naar priester worden. Z'n studie beantwoordde eraan, hij werd weer eventjes een beetje ouder, steeds een beetje ouder tot de tijd dat hij beslissen moest en hij bleef in de goede richting, waar Moeder zo naar verlangde, dat hij priester zou worden. Hij ging naar den Ruwenberg en het bleef niet bij den Ruwenberg ; toen hij daarvan terugkwam, toen kon hij naar het seminarie gaan, na nog wat bijgewerkt te zijn en nog wat bijlessen gekregen te hebben.

En wanneer ik dan in die tijd kom, dan komt er iets heel bijzonders in mij ook. Al zo lang van tevoren, zo lang leefde ik met hem die roeping mee. Die stille roeping van ook priester te worden, die al, zo klein als hij was en zo vaak als hij dat zei, ook in mij weerklank en liefde vond. En toen de tijd kwam, dat hij naar het seminarie zou kunnen gaan, toen was de tijd voor mij ook gekomen, dat de grote strijd gestreden was, die gestreden moest worden om alles vaarwel te zeggen ; en toen kon ik door Gods genade zeggen : Ook ik wil gaan studeren, ik wil alles verlaten en voor priester gaan studeren. Toen is die schone tijd gekomen, de schone tijd waarop wij samen zijn opgegaan in onze studie. Jan die was in het begin nog erg jong, om altijd met mij om te gaan, maar hoe jong hij ook was, hij was zo graag bij mij en ik was zo graag bij hem en onze invloed op elkaar was zo schoon en zo gunstig, we begrepen elkaar zo schoon, dat wij van meet af aan zo tot elkaar getrokken werden, dat wij praktisch van die tijd af steeds innig met elkaar de roeping hebben beleefd en verder gingen tot op de dag van vandaag. Hoe schoon is die tijd geweest van onze opleiding, van onze opgang. Wat hebben wij nog genoten van die dagen in ons gezin, hoeveel vreugde, hoeveel schoonheid hebben wij genoten in onze vacaties, die mooie, prachtige

vacantiedagen, die wij zo intiem samenleefden, waarin wij zoveel van elkan- der hielden en waarin wij elkaar zoveel liefde en zoveel goeds meegaven. Toen is de tijd gekomen, dat Jan naar het Groot Seminarie mocht en ik mijn keuze kon doen. Toen ben ik in noviciaat gegaan en toen is mijn klooster- leven begonnen ; en mijn kloosterleven was zo gelukkig en zo schoon al in Heeswijk. En God ging mij overstelpen met zo'n bijzondere liefde, Hij trok mij zo tot zich, dat er stilaan geen ander verlangen meer was dan geheel en al en stil voor Hem te leven, een stille liefde, geheel voor Hem. Door de genade geholpen mocht ik toen een schone tijd daarna beleven bij de Trappisten. En alleen God weet wat een schoon geluk ik in Tilburg heb beleefd. Welk een ontzaglijk grote genade is mij toen deelachtig geworden. God alleen weet hoeveel rijkdom ik toen van Hem heb ontvangen. De grote rijkdom, de grote genade, om niets meer te verlangen dan een heel leven te wijden aan gebed, aan offer, aan liefdeleven. De grote genade, de grote steun van God, heeft mij de kracht gegeven en gesteund, dat ik kon komen tot het grote leven waarin ik nu gekomen ben.

Het Kartuizer-leven, waarnaar ik al verlangde, voordat ik naar Tilburg ging, dat Kartuizer-leven, geheel alleen voor God leven in stil-beschouwende liefde, dat ideale leven, dat ik zozeer verlangde, maar dat ik aanvankelijk nog niet aandurfde, dat leven dat durfde ik aan, toen ik die grote genade had ontvangen in Tilburg. God heeft mij daar door Zijn grote genade geholpen om door de overheid daar over mij gesteld de goede beslissing te nemen en mij te helpen en te leiden tot datgene wat zij zagen dat het grote ideaal was, dat voor mij weggelegd was. En zij hebben alles ertoe bijgedragen zoveel zij konden, vooral de novicemeester, om het ideaal dat hij wist dat het mijne was en wat hij zag dat van God kwam, te bereiken. Dat ideaal dat durf ik niet tegenhouden, zei hij, ik durf Gods hand niet weerstaan. En zo ben ik dan tot dit ontzaglijk schone leven gekomen. Dit schone leven wat voor niemand te begrijpen is, dit leven dat moet beleefd en geleefd worden. Er is zo'n contradictie alleen voor de mensen in de wereld in ons leven, een werkelijke tegenspraak, het is zoals wij zeggen zo paradoxaal. En dat wil dan zeggen, ja paradoxaal : het leven dat jullie leiden dat lijkt van de ene kant iets geweldigs, iets groots, - en van de andere kant lijkt het dat grote tegen te spreken, niet bij elkaar te horen. En dat leven dat kun je alleen door het te leven ervaren als iets ontzag- lijks, iets onuitsprekelijk groots. En juist omdat het zo groots en zo schoon en zo verheven is, wekt het voor buitenstaanders de indruk, dat het niet mo- gelijk is, om dat leven te leven, om zo te leven voor God alleen, opgesloten, noemen ze dat, helemaal alleen in een kluis. Ze weten niet, dat wij met God leven, helemaal met God verenigd in liefdeleven, wat ons alleen de kracht en de sterkte kan geven om te volharden. Hoe rijk en hoe schoon dit leven ook is, er zijn ontzaglijke offers aan verbonden. Ons leven kan bijna geen leven zijn van altijd feest, van genieten van Gods genade, van leven zonder moei- lijkheden. Ons leven moet een leven zijn zo sterk gelijkend op het leven van Christus, op het offerleven van Christus en 't gebedsleven van Christus, dat het niet te begrijpen is voor een buitenstaander hoeveel er in ons le- ven moet geofferd worden en hoe schoon dat offer is in ons leven. Zij kunnen dan ook niet begrijpen hoe dierbaar ons dat offer is, hoe graag we dat overhebben voor O.L.Heer, hoe dierbaar ons de strengheid en de hard- heid van het leven is; want wij zien dat alles niet als een drukkende last, als een juk wat op ons rust, wat op ons drukt, maar die last is ons zoet. En die zoetheid komt van de liefde, die ons geschonken wordt door de godde- lijke liefde en daardoor geholpen alleen kunnen wij volharden. Want volharden is zo ontzaglijk veel vereist voor ons leven. De eerste ja- ren desnoods doorbrengen in ons zware leven is nog tamelijk mogelijk, maar 't leven op de lange duur, door de lange jaren heen, elke dag elk jaar, altijd hetzelfde, dat kan zwaar gaan drukken, als men niet blijft staan in de juis- te liefdes-verhouding met God, en wanneer alles wat geofferd moet worden, niet in die echte liefde-gesteltenis geofferd wordt. En daarom zijn wij er nog niet, wanneer wij onze professie gedaan hebben of priester zijn; het komt pas aan op de voleinding. En daarom vraag ik U speciaal te bidden, dat ik het tot een goed einde mag brengen.

En dat zal ik alleen kunnen uit de genade, de ontzaglijke genade, die mij daarvoor geschonken zal worden. En dan hoef ik alleen maar dit ene ding te doen: Zijn heilige wil te volbrengen, iedere dag opnieuw te leven volgens Zijn heilige wil en Zijn welbehagen. En wanneer ik dat zal kunnen iedere dag opnieuw, ieder moment Zijn heilige wil volbrengen, zoals Hij dat van mij verwacht en het liefste heeft, dan zal ik waarlijk Kartuijer kunnen zijn, zoals een Kartuijer behoort te zijn: geheel en al voor God levend in liefde, een liefde, die zo teer is, dat zij zo innig en zo schoon lijkt op de pure, schone liefde in 't liefdeleven van het huwelijk.

Die liefde, die zo voorzichtig wordt om niet te kwetsen, die alles vermijdt, de minnigste kleinigheden, en juist in tegendeel alles gaat zoeken en alles gaat verlangen, om attenties te bewijzen. Dat wordt liefde en dat is liefde, steeds er op uit om attenties, liefdes-attenties te bewijzen, liefde te geven; en daarop komt heel ons leven neer, liefde, pure liefde.

En dan kunnen wij na een zwaar en moeizaam leven, na een rijk en verdienstelijk leven, werkelijk opgaan naar God en onze ziel terugschenken aan Hem, die ons de ziel geschonken heeft.

En dan hoop ik en dan bid ik, dat jullie me daarin bijzonder zullen steunen en helpen. En ik van mijn kant, ik beloof jullie allemaal heel bijzonder te helpen, opdat jullie allemaal jullie ideaal bereiken, jullie ideaal, wat ik ken en waarop ik niet verder in kan gaan en in mag gaan; jullie ideaal, wat ook zo schoon is, ieder voor zich, jullie huwelijksleven, waarop ik niet in hoef te gaan, omdat ik het huwelijksleven van Vader en Moeder heel breed, overdreven breed heb uitgelegd en dat ook jullie leven is.

Ik weet van jullie allemaal, dat jullie dat leven van Vader en Moeder zo prachtig mogelijk willen navolgen en ook datgene, wat je van Vader en Moeder geleerd hebt, zo prachtig willen bewaren en doorgeven aan jullie kinderen, aan jullie gezin. En mijn gebed zal daarbij helpen iedere dag, want ik heb zoveel van jullie ontvangen in al die jaren, dat ik met jullie geleefd heb van jongs af aan, en vooral mijn studiejaren, zoveel gebeden van jullie, van dag tot dag, steeds maar door. En ik ben er zo heilig van overtuigd, dat dit ideaal niet had kunnen verwezenlijkt worden, wanneer er niet zoveel gebeden was; jullie hebben gebeden steeds en steeds opnieuw.

En met jullie hebben nog zoveel anderen gebeden, die jullie en mij ook zo dierbaar zijn. Ik moet hierbij eventjes aan onze Tantes denken in het klooster, waarvan jullie ook allen zo overtuigd zijn, dat zij in ons gezin zoveel hebben tot stand gebracht door hun gebed. Zij hebben zo ontzaglijk veel gebeden, altijd, voor de belangen van ons gezin, voor de gezinnen van al hun broers, maar wij kunnen zeggen, dat wij allen daarvoor steeds dankbaar geweest zijn. Zij weten, dat wij echt hun gebed waarderen en dat wij echt op ons manier en met onze krachten ook hun dankbaar zijn door wederliefde en door wedergebed. En ik ben nou ook zo blij, dat ik na zoveel jaren van genieten, van, ik zou haast zeggen, steunen mee op hun schouders, bij het grote ideaal wat bereikt is nu, zo heb mogen genieten van hun steun. En dat ik nu, nu dit ideaal in ieder geval bereikt is "priester worden", dat ik nu als priester hen door priesterlijk gebed en door priesterlijke offerdienst mag ter zijde staan en hen als het ware enigszins mag vergelden als priester, wat zij voor mij, wat zij voor Jan, wat zij voor jullie allemaal gedaan hebben.

Mijn ontzaglijke dank is daarom ook zo ontzaglijk goed geplaatst aan hun adres. Ik had hen zo graag dikwijls willen schrijven, maar dat is me niet toegestaan; en daarom ben ik zo blij, dat ik nu een paar woorden kan zeggen, die zij misschien ook te horen kunnen krijgen. Mijn dank is onuitsprekelijk. Ik zou hen persoonlijk moeten ontmoeten, om intiem te kunnen zeggen hoe dankbaar ik ben voor hun bidden, hun offeren, voor alles wat zij voor mij gedaan hebben, en alles wat zij voor jullie gedaan hebben. En daarom vraag ik ook, dat jullie de dank zo goed mogelijk overbrengen, die jullie ervaren dat in mij leeft, omdat ik mijn dank persoonlijk niet kan weergeven en ook niet uiten kan, maar die jullie, omdat jullie contact met mij hebben hier, weten, dat die onuitsprekelijk groot is. Daarom dank van ganser harte de Tantes, dank van

ganser harte ook al die andere zusters, zovelen die met mij gebeden hebben, die voor mij geofferd hebben. Ik wil ze niet noemen, om geen onderscheid te maken, maar ieder die voor mij gebeden heeft, die zal door mijn gebed geholpen toch weer een beetje terugkrijgen voor de grote genade, die zij voor mij verworven hebben. En omdat ik geen namen wil noemen en geen namen mag noemen, omdat het dan gevaarlijk is, dat ik anderen vergeet en omdat het gevaarlijk is, dat ik anderen kwets, omdat ik bepaalde noem, daarom zal ik niemand noemen, maar ieder van de zusters, die jullie kennen en met jullie in aanraking komen en die weten, dat jullie weten, dat zij voor mij gebeden hebben, die kun je ook vertellen, dat zij mijn allerinnigste dank mogen aanvaarden, mijn innigste zegen mogen ontvangen en dat ik heel bijzonder hen zal blijven gedenken in mijn Misoffer, iedere dag opnieuw.

Dank ook al degenen van de familie, die zo innig hebben meegeleefd met ons gezin en met Jan en mij en met de zusjes ook in het klooster, met jullie allemaal. In de familie heb ik ook zo ontzaglijk graag geleefd. Ik ben er zo graag overal op bezoek gegaan voor mijn studie al en dan mag ik ook hier weer niemand noemen, ik mag ook geen onderscheid maken, maar ik kan gelukkig zeggen, dat ik graag naar iedereen ging van mijn familie en ik ben overal veel geweest en ik heb overal graag gepraat en ze hebben mij overal met zoveel liefde en hartelijkheid ontvangen en ieder van jullie die kan getuigen en die weet uit ervaring, hoe innig ze hebben meegeleefd in al die tijd, dat ik op studie ben gegaan; al die studiejaren hebben ze mij vergezeld met gebed en belangstelling en liefde. Dank hen ook ontzaglijk hartelijk.

En dan die grote dank die moet uitgaan naar onze parochie-geestelijkheid en dan heel speciaal naar onze Heer Deken. Ik had zo graag de handen op mijn hoofd gevoeld bij de wijding, maar het offer dat ik heb moeten brengen wil ik in liefde brengen. Maar ik hoop, dat ik nog eens persoonlijk kan spreken met hem over de grootheid, die ik heb ontvangen vooral door zijn medewerking. Ik heb zo ontzaglijk veel aan hem te danken, aan zijn priesterschap, dat mij zo sterk heeft aangesproken in al die jaren, dat ik hem heb gekend. Hij is mijn biechtvader geweest in mijn jeugdige tijd tot aan de tijd, dat ik op studie ging. Ik heb zoveel van hem ontvangen in zijn predikatie, in de liefde, die straalde uit zijn priesterlijk wezen, uit de liefde, die hij had tot God, waarvoor hij alles overhad, om dat liefdeleven te verbreiden en te ontwikkelen in zijn parochie. Hij heeft steeds van het begin af aan ook zo innig met mij meegeleefd met de moeilijkheden, hij heeft mij altijd zo vriendelijk ontvangen en hij heeft mij zoveel geholpen; hij is mij van raad en dienst geweest, altijd, wanneer ik er om vroeg. Denk hem daarvoor speciaal en ik hoop nog eens persoonlijk mijn speciale diopgevoelde dank te betuigen, wanneer ik hem eens persoonlijk kan ontvangen.

Dank ook heel speciaal de buurt voor mij. Ik heb zo graag met hen samengeleefd en ik ging zo graag met hen om; zij hebben mij veel plezier gedaan en ik heb veel van hen geleerd. Want ik heb veel met hen gepraat, heel eenvoudig met hen omgegaan en van hen geleerd, hoe men zijn medemens moet benaderen. En dat is gebleken ook tijdens mijn studiejaren, dat zij innig meeleeften met de roeping, die mij was ten deel gevallen, tot het priesterschap. Denk hen ook dan heel speciaal voor datgene, wat zij nu weer hebben gedaan, voor alles wat zij hebben ten beste gegeven nu bij dit grote feest, wat ik nu heb mogen beleven. Ik zal hen speciaal gedenken mijn buurmensen, die mij dierbaar zijn. Ik zal speciaal voor hen bidden en voor hun kinderen, voor het welzijn van hun persoonlijk leven en het leven van hun dierbare kinderen.....

+ Benedictio Dei omnipotentis, Patris et Filii et Spiritus sancti, descendat super vos et maneat semper. Amen.

Certosa di Calci Pisa 16 Nov. 1958.

Gelukkig Priesterzoon Dom Josef Kees.

Men wij hier samen gekomen zijn om de Priesterwijding ~~van~~
in Eerste H. Mis van onze tweede Priesterzoon te laten misse-
ren, acht ik het als een groot voorrecht U, mede uit naam
van Moeder onze hartelijke gelukwensen te mogen aanbieden.
Brecht en Liefje zien dit wellicht siden voor zich wel even op
hun eigen manier.

Hartelijk gefeliciteerd dan Kees met deze hoge uitverkiezing
tot het H. Priesterschap.

Woorden schieten hier te kort om uitdrukking te geven aan onze
grote blijdschap en vreugde met dit heuglijk gebeuren.

Dankbaarheid bezielt ons vooral jegens de Goede God, ^{met} want ~~het~~ U
zelf of Vader in Moeder of wie dan ook heeft U tot Priester inwen-
keren, maar God zelf in Zijn meêdige goedheid en wijsheid.

God is alleen maar goed, en blij en dankbaar zijn wij jegens God
steek erop de aankondiging en dat is ook zo.

Dankbaar zijn wij vooral jegens de Goede God, die U als vierde van
ons gezin geroepen heeft tot het geestelijk leven, nog wel tot het
Priesterschap, ja zelfs tot een bijzonder Priesterschap om in goede in-
bed en offer op een bijzondere wijze te mogen meehelpen aan de ver-
breiding van het rijk van Christus op aarde.

2
Leken zal dit altijd wel niet gemakkelijk zijn, want door Uw Priesterschap wordt U nog meer volgeling van Christus en volgeling van Christus wil zeggen: Jezus achterna gaan met zijn kruis en als een Simon van Girene Christus Kruis mee helpen dragen.

Dit alles zal U naar Gods bedoeling alleen kunnen met Gods genade, door de genade vooral aan het H. Priesterschap verbonden en het machtige help middel der H. Mis, waarin gij U zelf ten offer geeft en Christus zelf zich geheel en al ten offer en spijze aanbiedt om onze menschelijke zwakheden te ondersteunen. Dezelfde wonden zou ik ook het mee Jan willen rechten, omdat ook hij zichzelf zal moeten verloochenen om een navolger en een andere Christus onder de menschen te kunnen zijn in de zielzorg waarom God en zijn Overheid hem geplaatst heeft.

Omdat ik het gesprokene hier als een geestelijk afscheidswondje wil beschouwen wil ik ook gaarne, ondanks hunne afwijzenheid en al is het van verre ook tot Anna en Jaan een briefje richten.

Ook in Uw religieus leven zal het niet altijd even makkelijk zijn in iedere medemens een andere Christus te zien. ook Uw leven is een afspiegeling van Christus kruis, een dikwijls moeizame te volgen weg, maar dan weet U zich ook gesteekt door Uw H. Regel en de grote genadebron van H. Mis en Communie.

Bovendien mag het een machtige steun voor U worden, te weten, dat dagelijks voor zover mogelijk twee Uw broers aan het Altaar staan om in een nederig memento Gods aegien voor Uw werk af-

3
te smaken en door hun woord Christus zelf op het altaar doet mededelen. Het zelfs in hun handen mogen dragen en als spijze hunne zielen moge vreden en daardoor Christus zelf in hen te doen bidden voor de geestelijke en tijdelijke belangen van al hem dienbaren. Over de andere kinderen, welke in de wereld een roeping te vervullen hebben wil ik zo aanstonds even iets zeggen.

Dat wij op deze stonde alle zo verheugd en blij en dankbaar zijn met de geestelijke uitverkeering in ons gezin, mag, geloof ik wel als een begripelyk beschouwd worden. Zou menig anders kunnen.

Dit neemt niet weg, dat ook de overige kinderen, welke in de wereld een roeping te vervullen hebben en een gezin mogen stichten, niet minder met moeilijkheden van allerlei aard te kampen kunnen hebben dan wij ook.

Vader en Moeder hebben dit in hun samenleven ook meerdere malen aan den lijve onderwonden. Vooral door het grenkeloos vertrouwen in het danhoudend gebed van Moeder waren wij in staat hart en herte omhoog te richten en werd er een klimaat geschapen waarin wij toch gelukkig en opgewekt door het leven konden gaan. Ware dan ook maar aardse zorgen.

Als men samen in onderlinge liefde het huis bouwt en op God vertrouwd, bouwt men niet op los zand, maar heeft men een stevig fundament onder de voeten en de Heer bouwt het huis af, veel schooner en beter dan men ooit heeft kunnen denken of verwachten. Het dezer gezichtstuck bezien is het inderdaad ook een mooie roeping.

Kinderen van God ontvangen en deze op te vreden voor Heer en Moeder.

schappij is een heilige taak, al mag den maagdelijken staat daer
 boven niet verheven zijn. Dit kan men zeker niet zonder Gods hulp.
 Maar als men probeert naar het voorbeeld van de H. Familie
 te leven, te bidden en te werken en men weet den middenweg
 te bewandelen tusschen hemelsche en aardse dingen en de kracht
 te vinden in de genademiddelen der H. Heil en Uw geloofsover-
 tuiging, dan zal God in Zijn eindelooze goedheid het ons aan
 niets laten ontbreken en heeft men om vele dingen niet
 bekommert te zijn, al lyken zij ons dikwijls duister.
 Vader en Moeder hebben ook ^{hier} dikwijls getuige van moge zijn.
 Daarom mogen wij vandaag met het Magnificat Gods lof zo
 spontaan bezingen.

Met dit alles mag U nu niet concluderen, dat hebben Vader
 en Moeder wel gekunnen, wij kunnen dit niet.

Dit is niet zo, dat heeft een veel diepere achtergrond.

Onze Vader en Moeder hebben ons een geestelijk erfdeel nage-
 laten van denugd en godsdienst, gebed en werklust, zo, dat
 wij het deel van ons leven niet uit het oog verloren, de goede
 God heeft ons in liefde tot elkaar gebracht, wij hebben die liefde
 trachten te bevestigen en doen groeien met de machtige steun
 van de geestelijke roeping in onze familie in de elkaar opvolgen-
 de geslachten; die hebben door gebed en offer in hunne elzaamheid
 voor ons van onschatbare verdiensten geworst en ware mede-
 zaak van de goede afweg, welke waltijd in ons gezin heeft moge
 hensen en waar God zijn zichtbare zegen aan heeft willen schenken.
 En deze omstandigheid kunt U daarom ook alle met gerustheid

de toekomst tegemoet treden, gesteund, door te weten, dat niet
 alleen twee kussen Gods zegen onverspoord over Uw gezin afsmeken,
 maar bovendien twee broed dagelijks op het altaris staan, om daer
 den Christus te doen nedervallen en in nauwe verbondenheid
 met God Uw belangen bepleiten en Godde aanbevelen.

Woge deze geestelijke rijkdom in onze familie van geslacht op ge-
 slacht blijven voortleven. Dit is de bede, welke wij vandaag vooral
 gezamenlijk de goede God afsmeken.

Laten wij bovendien over dit alles heen de nederigheid trachten
 te bevestigen, uit ons zelve kunnen wij niets, alleen in en met God.
 kunnen wij iets goeds bereiken.

Laat steeds het woord van Christus in dachtig zijn: Lecht eerst
 het rijk Gods en al het wijge zal U toegewijpt worden.

Wat het eerste betreft zijn wij zeker veel te kort geschoten in ons
 leven, niettemin heeft God in zijn eindelooze barmhertigheid ons het
 ingede in ruime mate geschenken. ^{Wat ik ten kost geworst in onze familie}
^{dat ik in de begin tijden de reeds die wasding te kort ophield te knippen te knippen}
 tot slot willen Vader en Moeder U alle hartelijk danken voor de ge-
 re liefde en dankbaarheid, aanbankelijkheid en voortkomendheid, waar
 van wij dagelijks getuige moge zijn en welke ons een oude dag be-
 zorgt als een afschmakt van de Hemel en waarvan wij God dagelijks
 dankbaar moge zijn.

Met de bede: dat God Uw werk en steunen als met een milde daan
 erel zegenen en ieder van U de taak, waarvan God U geplaatst
 heeft in dit leven zo nauwgezet mogelijk moegt volbrengen blijven
 wij Uw dankbare Vader en Moeder.

Daar Vader al wel geschreeven heeft uit naam van Moeder mede,
kan ik toch nog met een enkel regel. Op de eerste plaats zoo Hartelijk mogelijk
gefeliciteerd Hees met Uw hoge uitverkiezing tot het H. Priesterschap. Het is niet
te beschrijven de grote vreugde en blijdschap die ons beviel. Wat Dankbaarheid
zijn wij verschuldigd jegens de goede God voor dat alles, na een lange reeks van jaren
een hoger en hoger klimmen aan nog snakende de begroet. Uw schone ideaal hebt u
bereikt. Wat een grote vreugde voor Vader en Moeder dat wij U door onze liefde
vol liefde en dankbaarheid hebben mogen ontvangen, zien opgroeien, en een grote steun
te zijn geweest voor Vader, en voor Moeder een hulpe in ons opgroeiend gezin.
Wat is God toch goed. Nu hebben wij alles aan onze Le. Heer terug gegeven, zoo vol
liefde tot het laatste toe. Hees bij de vele gebede die wij ten Hemel hebben opgezonden
ook ^{die} overblijvers anders hebben wij gevraagd, als voor sprekers voor U, en hopen dat zij
vol vreugde mee feest magen vieren. Hees nu had' dat nog kunnen denken, en God danken
dat wij U nog magen zien opgaan naar het Waar des Heer.
En nu vol dankbaarheid magen wij alles is volbracht Moeder

Zestien november
tweeduizend acht

+

stille omgang samen
aan beide kanten
van de straat
die loopt tussen
hemel en aarde

stille wandeling samen
langs plaatsen
en gebeurtenissen
waar wij leven
deelden met elkaar

stille dag samen
met wie voor ons
uitleven en diep
met ons in liefde
verbonden zijn

